

A portrait of Simone Fredriksz, a woman with dark, wavy hair, smiling and wearing a light purple blazer over a dark top. She is standing in front of a large window with a view of greenery. Her arms are crossed.

INTERVIEW MET
SIMONE FREDRIKSZ,
BESTUURDER VAN
HET ALBEDA

Werken aan
duurzaamheid
vraagt een
oprecht geloof
in wat nodig is

Op 29 november a.s., tijdens het MBO Symposium Duurzaam Denken & Doen weten we welke school koploper is van de SustainaBul 2024 en zich dit jaar de duurzaamste school van Nederland mag noemen! Albeda werd koploper van de SustainaBul MBO 2023, met een recordaantal punten. Bestuurders spelen een cruciale rol in het systematisch integreren van duurzaamheid. Daarom vroegen we Simone Fredriksz, bestuurder van Albeda, naar haar belangrijkste waarden in leiderschap. [MADELON DE BEUS, KIKI ENGELS](#)

Verantwoordelijkheid. Je hebt een verplichting naar de toekomst en naar de interne organisatie, met voorbeeldgedrag.

Fredriksz: 'Als we naar de toekomst kijken, hebben we twee dingen nodig. Onderwijs is van cruciaal belang. Een verandering van de toekomst begint bij onderwijs. Ook als je kijkt naar de écht lange termijn, wat hebben wij nodig om op een holistische en 'purpose' gedreven manier bij te dragen aan onze aarde? Dat maakt het voor mij ook evident dat er op het gebied van duurzaamheid, en breder gezien vanuit de Sustainable Development Goals (SDG's), werk aan de winkel is. Dat kan alleen als je er zelf oprecht in gelooft en het besef hebt dat jij onderdeel bent van de verandering. Het is zo'n open deur en toch ben ik ervan overtuigd dat er genoeg bestuurders zijn, zowel binnen als buiten het onderwijs, die zeggen: 'Dat vind ik belangrijk', maar het niet intrinsiek voelen, of wellicht handelingsverlegen zijn.

Het tweede is: als je de noodzaak voelt, moet je het verankeren in je strategie. In elk instellingsplan wordt duurzaamheid wel genoemd. Maar dit is iets anders dan er echt een strategisch speerpunt van maken. Je hebt als bestuurder de kracht om te zeggen: een van onze vier pijlers wordt duurzaamheid. Je wilt niet

verzanden in ingewikkelde discussies over: wat bedoel je dan met duurzaamheid? Hoe verhoudt zich dat tot de SDG's? Dat maakt even niet uit. Het staat erin en dat is al de eerste stap.'

Je wilt op een creatieve en innovatieve manier organiseren. Daarin hoef je niet per se zelf creatief te zijn, maar deze uitdagingen vragen wel om een andere manier van aansturen.

Fredriksz: 'Het is altijd zoeken naar de balans. Wat doe je expliciet? En wat impliciet? Het impliciete heeft veel meer waarde en effect. Maar dat vinden mensen ook spannend, want dat kun je niet controleren of sturen. Ik moet op m'n handen zitten als het (te) langzaam gaat en dolblij zijn wanneer ik opnieuw verrast word door de prachtige initiatieven.

Het is dus altijd een en-en verhaal. Ja, ik wil een duurzame visie, maar zonder de hele organisatie ermee te overweldigen omdat we al zoveel deden, gingen we zonder het te beseffen eigenlijk sneller dan de strategie. Dus maak vooral ook zichtbaar wat er al gebeurt. Om dit te herkennen moet je, naar mijn opvatting, de organisatie in goed kennen. Dus langsgaan en vragen stellen.'

Voor duurzaamheid moet je altijd een langetermijnvisie hebben.

Dat klinkt heel makkelijk, maar daar is moed voor nodig.

Fredriksz: 'Ik vind dat we naar de lange termijn moeten kijken. We hebben niet perse overheidsbeleid of politiek beleid nodig om onze verantwoordelijkheid te nemen als bestuurder. Als onderwijsinstelling hebben we een maatschappelijk opdracht en die is inherent verbonden met een socialere en duurzamere samenleving. Elke instelling heeft kernwaarden of speerpunten, bij Albeda zijn dat: persoonlijk, ambitieus, verantwoordelijk. Deze passen perfect bij de duurzaamheidsopdracht. Zo kun je vanuit leiderschap op een heel natuurlijke manier je visie en waarden koppelen aan duurzaamheid.'

Blijf empathisch

Fredriksz: 'Naast wat je vertelt, gaat het over hoe je daarnaar handelt. Daar moet je heel consequent in zijn. En dat betekent dat als we iets hebben om aan te jagen, ik er ben. Als bestuurder ben je daarin continuvoedend, op een bescheiden manier.

MBO SYMPOSIUM
DUURZAAM DENKEN &
DOEN | 29 NOVEMBER
A.S.

Soms sta je zelf op het podium, veel vaker zorg je ervoor dat studenten, collega's en praktijkpartners het laten zien. Vaak gebeuren er prachtige dingen, maar worden ze niet als duurzaam gelabeld. Dan is het mijn taak om het te herkennen en het een podium te geven.'

We hebben bijvoorbeeld studenten vanuit mode die een internationale modewedstrijd in Riga hebben

gewonnen, met sustainable fashion. Alles wat zij hadden gemaakt, was van herbruikbaar materiaal. Maar op de prijs die ze wonnen stond niet 'sustainable'. Dus ik wil er dan wel voor zorgen dat het verhaal van de student naar voren komt.'

Samenwerking, zowel intern als extern. Daar moet je ook inclusief in zijn, alles en iedereen hoort erbij, ook als mensen nog minder ver zijn met duurzaamheid, of er niets mee hebben.

Fredriksz: 'Soms krijg je mensen eerder mee met de 'andersom taal'. Dan koppel je de activiteit pas later aan duurzaamheid. Vorig jaar hebben we bij de start van het nieuwe schooljaar een kick-off gedaan met 3500 nieuwe eerstejaars in De Kuip. We wilden daar de maatschappelijke diensttijd aan verbinden, ook rondom sociale en duurzame waarden. De

**IK VIND DAT WE NAAR
DE LANGE TERMIJN
MOETEN KIJKEN**

studenten kwamen toen met een initiatief voor de voedselbank. Iedereen die binnenkwam in De Kuip had iets bij zich om te doneren. Terwijl wij weten dat heel veel studenten in armoede leven en zelf nauwelijks eten hebben. De student denkt: 'Dat stond in de opdracht, dus dan doe ik het'. Maar is zich helemaal niet bewust van de grote impact: we hebben wel 15 kratjes voor de voedselbank opgehaald. Daarna kun je een gesprek voeren over sociale duurzaamheid.

Als je intrinsiek gemotiveerd bent, oprecht en een goede argumentatie hebt dan geloof ik in een

Simone Fredriksz, bestuurder van het Albeda

goede samenwerking. Ik heb één bestuurder-collega. En wat zo mooi is aan mijn collega, hij heeft mij de ruimte en het vertrouwen gegeven. Want hij vond duurzaamheid wel belangrijk maar het was niet zijn primaire thema. Hij zal dus niet de vaandeldrager zijn, maar wat nodig is om duurzaamheid te versterken, zal hij doen. Op die samenwerking ben ik trots. Daar zeg ik ook gelijk bij dat de Raad van Toezicht duurzaamheid ook een prioriteit vindt. Daardoor heb ik niet jaren hoeven te lobbyen.'

Heeft de SustainaBul MBO geholpen in de gehele transitie?

Fredriksz: 'Het heeft zeker geholpen. Want soms heb je een plat doel nodig, ook al is het een benchmark. Alle instellingen hebben ook wel iets competitiefs, wij ook, wij zijn heel ambitieus. Dus de motivatie is er sowieso.

Verder helpt de vragenlijst van de SustainaBul enorm doordat je zicht krijgt op alle thema's waarin duurzaamheid terugkomt. Daarbij gaat het natuurlijk niet alleen om punten scoren, maar om stappen te zetten op een gestructureerde manier.

Hopelijk zijn we nog steeds een beetje bescheiden gebleven, omdat ik

**SustainaBul MBO
29 november a.s.**

Met de SustainaBul MBO wil Leren voor Morgen (LuM) het mbo verduurzamen. Dit doet LuM door middel van het bouwen aan een kennisnetwerk, het organiseren van collegiale overleggen en een coöperatieve ranking. Samenwerking en kennisdeling staan hierin. Op 29 november weten we wie zich dit jaar de duurzaamste school van Nederland mag noemen! Het mbo-symposium vindt plaats op het Albeda in Rotterdam en belooft een inspirerende dag te worden, gevuld met kennis, ervaringen en nieuwe inzichten over duurzaamheid in het mbo-onderwijs. Meld je aan voor het MBO Symposium Duurzaam Denken & Doen via lerenvoormorgen.org

vind dat bescheidenheid ons siert en omdat we nog zoveel meer kunnen doen. We kunnen nog veel meer in de context om ons heen doen, of we nu wel of niet weer koploper worden. We kunnen met veel regionale partners samenwerken om met ons de 'next step' te maken.'

- Het doel van de Coöperatie Leren voor Morgen is dat duurzaamheid breed wordt geïntegreerd binnen het onderwijs. Wil je meer weten over de coöperatie, kijk dan op: lerenvoormorgen.org.
- Wil je meer weten over de SustainaBul, kijk dan op: mbo.sustainabul.com.
- Wil je meer weten over Albeda, kijk dan op Albeda.nl. [Albeda en duurzaamheid | Albeda](http://Albeda.nl). ■

MADOLON DE BEUS IS ADVISEUR BIJ LEREN VOOR MORGEN, KIKI ENGELS IS REDACTIE & COMMUNICATIE MEDEWERKER BIJ LEREN VOOR MORGEN